

Ilkka Oksanen

Carlock-diddle

Rumpusetisoiton opetusvideo suomen kielellä

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Musiikkipedagogi (AMK)

Musiikin tutkinto

Opinnäytetyö

20.11.2017

Tekijä Otsikko Alaotsikko Sivumäärä Aika	Ilkka Oksanen Carlock-diddle Rumpusettisoiton opetusvideo suomen kielellä 20 sivua + 2 liitettä 20.11.2017
Tutkinto	Musiikkipedagogi (AMK)
Koulutusohjelma	Musiikin tutkinto
Suuntautumisvaihtoehto	Soitonopettaja, rummut
Ohjaaja(t)	Lehtori Jukka Väisänen Lehtori Tommi Rautiainen
<p>Toteutin opinnäytetyönäni rumpujensoiton opetusvideon Youtube-videopalveluun. Videon aiheena on Keith Carlockin innovoima paradiddle-diddle-filli tai -"lick", jota hän käyttää rumpusooloissaan miltei orjallisesti. Keith on yksi lempirumpaleitani ja olen tutkinut hänen soittoaan lähes kahdeksan vuotta. Koen hänen soiton analysoinnilla olleen suuri vaikutus omaan rumpusetin soittooni ja improvisaatiooni. Suunnittelin (käsikirjoitus, tila ja valaistus, kamerakulmat ja opetusmateriaalin luonti), kuvasin, äänitin, editoin ja julkaisin videon itse.</p> <p>Valitsin opetuskieleksi suomen, sillä suomeksi tehdään hyvin vähän toteutukseltaan laadukkaita opetusvideoita. Pysin videon avulla selvittämään, kuinka tämä vaikeasti ymmärrettävä ja nopea rumpusettilick voidaan purkaa kaikille helposti lähestyttävään muotoon. Tässä raportissani avaan videon teknistä tekoprosessia, analysoin olemassa olevia videoita aiheesta sekä syvennyn pedagogisiin valintoihini videolla. Opetusvideo on nykyaikaisen mobiilioppimisen keskeinen työkalu ja opinnäytetyöni toimii tulevaisuudessa myös käyntikorttina omassa työnhaussani.</p>	
Avainsanat	rumpusetti, carlock, paradiddle-diddle, lick

Author(s) Title	Ilkka Oksanen A drumming instructional video in Finnish
Number of Pages Date	20 pages + 2 appendices 20 Nov 2017
Degree	Bachelor of Music Education
Degree Programme	Program of pop/jazz music
Specialisation option	Drumming educator
Instructor(s)	Jukka Väisänen M.Mus, Tommi Rautiainen, M.Mus
<p>I made a drum set instructional video in Finnish about a Keith Carlock lick. I have noticed that there are not many instructional videos in Finnish on any instrument, especially the drums. There are videos in English on this subject but I feel they lack some information that I want to give across.</p> <p>Keith is one of my favourite drummers and I have been studying his style of playing on and off for some eight years now. That's why it was easy for me to dive into this subject through a video making process. Making of this video included designing the lightning of the room, making a manuscript, shooting the video, editing sound and video and publishing it.</p> <p>With the video I try to break down the fast and difficult Keith Carlock lick so that it can be understood by anybody regardless of skill level or age. The lick requires very good technique and control of the hands and feet but there are ways one can grasp onto it with very little technique.</p>	
Keywords	drum set, Carlock, paradiddle-diddle, lick

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
2	KEITH CARLOCK: BIOGRAFIA	2
3	RUMPUSETTI SOITTIMENA	3
4	VIDEO OPPIMISYMPÄRISTÖNÄ	4
5	CARLOCK-DIDDLE	5
6	POHDINTAA JA ANALYYSIÄ OLEMASSA OLEVISTA CARLOCK-LICKIÄ KÄSITTELEVISTÄ VIDEOISTA	7
6.1	Drum Central: "The Keith Carlock Lick – Drum Lesson"	7
6.2	Burcham: "Keith Carlock Paradiddle diddles STUDY THE GREATS"	8
7	VIDEON TEKNINEN TOTEUTUSPROSESSI	9
7.1	Pohjatyö	9
7.2	Videon tekninen toteutus	9
8	RATKAISUT VIDEOSSANI OPETTAJUUDEN NÄKÖKULMASTA	11
9	YHTEENVETO JA POHDINTA	16
	LÄHTEET	19
	Kirjalliset lähteet	19
	Audiovisuaaliset lähteet	19

LIITTEET

Liite 1. Käytetyt käsitteet

Liite 2. URL-osoite opetusvideoon

1 JOHDANTO

Olen havainnut että soitonopetusvideoita tehdään Suomessa hyvin vähän, etenkin rumpusetille. Siis sellaisia joissa puhutaan suomeksi ja toteutus on kaikkiaan laadukas. Video-oppiminen on nykyaikaisen mobiiliopetuksen yksi keskeisimpiä alueita. On olemassa suomenkielinen Rockway-musiikinopetusportaali (Rockway Oy 2007) joka on mielestäni laadukas, mutta sen maksullisuus voi rajoittaa sen käyttöä. Englanniksi taas löytyy suuri määrä hyvää opetusmateriaalia Youtube- ja Facebook-videopalveluista ilmaiseksi. Päätin siis toteuttaa opinnäytetyönäni suomenkielisen rumpusetisoiton opetusvideon lempirumpalini Keith Carlockin soolosoitosta. Tavoitteenani oli tuottaa laadukas osoitus pedagogisesta, musiikillisesta ja tietoteknisestä erikoisosaamisestani. Video on katsottavissa Youtube-palvelussa johon linkki on liitteenä tässä työssä (liite 2).

Olen perehtynyt Keithin musisointiin ja rumpusooloihin perinpohjaisesti jo useiden vuosien ajan. Opetusvideossani syvennyn hänen erääseen paljon tutkimaani paradiddle-diddle-rudimenttiin¹ pohjautuvaan lickiin², jota hän sooloissaan käyttää lähes orjallisesti. Lickissä ei pintapuolisesti ole mitään järin mullistavaa, mutta Keithin toteutustapa tekee siitä hänelle ominaisen ja uniikin. Aiheesta löytyy englannin kielellä toki videoita, mutta koen niissä ilmenevän tiettyjä puutteita, joita tarkastelen luvussa viisi.

Videon luomiseen kuului paitsi soiton tutkimusta myös käsikirjoitusta, opetusmateriaalin luomista, rumpujen äänitystä, valaistuksen suunnittelua, kuvaaamista, äänen ja videon editointia, videon julkaiseminen ja sen mainostaminen.

¹ Ks. liite 1: käytetyt käsitteet

² Ks. liite 1: käytetyt käsitteet

Tässä opinnäytetyön raportissa keskityn myös pedagogisen aspektin pohtimiseen: *Miksi en ollut tyytyväinen olemassa oleviin videoihin? Miksi päädyin tietynlaisiin ratkaisuihin videossani opettajuuden näkökulmasta?* Käyn myös videon teknistä toteutusprosessia läpi pintapuolisesti luvussa kuusi. Tavoitteena oli selvittää videon avulla: millaisista rytmisistä peruselementeistä Keith Carlockin paradiddle-diddle-lick muodostuu ja kuinka se rakennetaan yksinkertaisista paloista kohti taiteellisesti korkeatasoista rumpusoolon osaa. Video toimii samalla sähköisenä käyntikorttina ja portfolion osana työnhaussa.

2 KEITH CARLOCK: BIOGRAFIA

Keith Carlock (s. 1971) on monipuolinen amerikkalainen jazz- ja rock-rumpali, joka on kiertänyt ja/tai levyttänyt lukuisten nimiartistien kanssa, kuten Wayne Krantz, Steely Dan, James Taylot, Donald Fagen, Walter Becker, John Mayer, Sting Chris Botti, Toto ja Richard Bona.

Keith syntyi Clintonissa, Mississippissä. Hän aloitti soittonsa viisivuotiaana saatuaan ensimmäisen rumpusetkinsä. Lukioikäisenä hän soitti jazz-yhtyeessä, kuoron taustalla ja marssibändissä. Hänen musiikillisia esikuviaan ovat mm. John Scofield ja The Meters. Lukion jälkeen hän opiskeli Pohjois-Texasin yliopistossa Ed Sophin opissa. Sophin johdolla Carlock löysi soittoonsa rentoutta ja paremman ”flown” (Drumchannel N.d.).

Keith soitti jonkin aikaa Dallasissa ammattimaisesti ennen New Yorkiin muuttamaan, jossa hän saavutti kuuluisuutta tavattuaan lempikitaristinsa Wayne Krantzin. He soittivat triolla vuosia ja mm. Fagen ja Becker kuulivat hänen soittoaan

Krantzin klubilla ja tarjosivat paikkaa heidän bändissään. Sitten Carlock on toiminut erittäin aktiivisena ja haluttuna sessio- ja kiertuemuusikkona eri artistien kanssa ja klinikoinut ympäri maailmaa. Keith on julkaissut oman rumpuopetus-dvd:nsä "The Big Picture: Phrasing, improvisation, Style, and Technique" (Hudson, 2009).

3 RUMPUSETTI SOITTIMENA

Rumpusetti on yhtä amerikkalainen kuin nakkisämpylät, pesäpallo ja omenapiiras (Fidyk 2010). Syntymästään 20-luvulla siitä on tullut suosituin ja näkyvin perkussioitin maailmassa. Yleisimmässä muodossaan rumpusetti muodostuu virvelirummusta, bassorummusta, kahdesta tom-tomista, hi-hat-komppisymbaaliparista sekä kahdesta suuremmasta komppaamiseen käytettävästä symbaalista. Se on siis kokoelma erilaisia rumpuja ja symbaaleja kapuloilla soitettavaksi (kuvio 1).

KUVIO 1. Tyypillinen rumpusetti edestäpäin kuvattuna (kuva: soitinlaine.fi)

Rumpusettinotaatiotapoja on monia, mutta tässä työssäni esitetty notaatio käsittää vain neljä eri asiaa: bassorumpu, virveli, aksentoitu virvelin isku ja komppipelti. Tässä opinnäytetyössäni käytän oikeakätisen soittajan rumpusetille kirjoitettua nuottikuvaa (nuottiesimerkki 1). Keith soittaa myös itse oikeakätistä settiä.

NUOTTIESIMERKKI 1. Työssäni käytettävä rumpunotaatio. Nuotinnos Ilkka Oksanen

4 VIDEO OPPIMISYMPÄRISTÖNÄ

Laadukkaan videon käyttö opetuksessa rikastaa oppijan oppimiskokemusta herättämällä mielenkiintoa aiheeseen ja lisäämällä monikanavaista oppimista. Video-oppiminen mahdollistaa avainaiheisiin ja -ratkaisuihin palaamisen ja videon toistamisen myöhemmin niin useasti kuin tarpeellista (vrt. luento-opetus) (The University of Queensland N.d.). Omassa rumpujensoiton oppimisessäni internetin videopalveluista löytyvillä rumpujensoitto- ja opetusvideoilla on ollut valtava merkitys. Video-oppiminen on lähiopetukseen verrattuna juuri siksi hyvä oppimisalusta, että siinä oppiminen ei ole sidottuna aikaan, paikkaan, motivaatioon tai vaikkapa mielialaan. Nykyisenä kämmentietokoneiden ja internetin kulta-aikana juuri Youtuben kaltaiset videopalvelut tuovat opetusmateriaalin jokaisen taskuun ja helposti saataville.

Kun muistelen omaa alkutaivaletani rumputunneilla, niin ensimmäinen opettajani Hannu Leppänen käytti paljon juuri verkkovideomateriaalia opetuksessaan. Hän esitteli minulle drummerworld.com-sivuston, jonka kautta pääsin helposti

tutustumaan itselleni tuntemattomiin rumpaleihin ja heidän soittovideoihinsa. Meille muodostui lopulta hyvin dynaaminen suhde jossa saatoin tuoda tunnille videoita joita olin löytänyt ja joista olin itsenäisesti opetellut asioita. Jotkin näistä asioista saattoivat olla Hannullekin tuntemattomia ja pääsin näin näyttämään omaa osaamistani ja ”opettamaan opettajaani”.

Hannu oli selvästi tässä aikaansa edellä, sillä nykyisin on enenevässä määrin trendinä niin sanottu käännetty luokkahuone-metodi (eng. flipped classroom), jossa oppilas tutustuu aiheeseen ensin itsenäisesti internetistä löytyvän materiaalin avulla ja sen jälkeen vasta asian käsittelyä jatketaan yhdessä oppitunnilla. Käännteinen opetus korostaa opiskelijan omaa aktiivisuutta, opiskelijoiden välistä vuorovaikutusta, teknologian ja internet-resurssien käyttöä opetuksessa ja se vapauttaa aikaa sosiaaliselle oppimiselle ja opitun syventämiselle (Vesa, Vihervaara 2017, 22). Tämän vuoksi videosisällön tuottaminen verkkoon on nykypäivänä erityisen perusteltua verrattuna kirjallisen materiaalin laatimiseen. Tekemääni Youtube-videota voidaan siis parhaassa tapauksessa käyttää vaikkapa rumputunnin verkkomateriaalina ja tukena missä päin Suomea tahansa.

5 CARLOCK-DIDDLE

Carlockin tunnetuksi tekemä lick, jota käsittelen opinnäytetyössäni, on paradiddle-diddle-rudimenttiin pohjautuva nopea, virveliin painottuva pyrähdys. Nimesin lickin leikkisästi Carlock-diddleksi juuri sen rudimentaalisen luonteensa vuoksi. Keith käyttää lickistä kahta päävariaatiota, kahdeksan (nuottiesimerkki 2) ja 12 iskun (nuottiesimerkki 3) mittaiset. Hän soittaa lickin aina 1/32-osina suhteessa vallitsevaan sykkeeseen. Kahdeksan 1/32-osanuottia on yhden neljäosan

mittainen ja $12 \frac{1}{32}$ -osanuottia vastaa pisteellisen neljäsosan mittaa. Näitä kahta pääversiota Keith soittaa peräkkäin (tai itsenäisenä aiheena), muuntelee ja orkestroii rumpusetille. B-kirjain tarkoittaa bassorummun iskua, O-kirjain tarkoittaa oikean käden lyöntiä ja V-kirjain taas tarkoittaa vasemman käden lyöntiä. Lick on ns. lineaarinen, eli jokainen isku tulee ajassa tasaisesti peräkkäin ja rumpuja ei soiteta yhtäaikaisesti.

NUOTTIESIMERKKI 2. Carlock-diddlen kahdeksan $\frac{1}{32}$ -osaiskun variaatio. Nuotinnos Ilkka Oksanen

NUOTTIESIMERKKI 3. Carlock-diddlen kahdentoista $\frac{1}{32}$ -osaiskun variaatio. Nuotinnos Ilkka Oksanen

Keith itse kuvaa lickiä niin, että se alkaa kahdella bassorummun iskulla, sitten soitetaan oikean ja vasemman käden aksentit joiden jälkeen mielivaltainen määrä tuplaiskuja (Carlock 2017, videohaastattelu). Eli lick voi esiintyä esimerkiksi kahdeksan, kahdentoista, kuudentoista tai vaikkapa kahdenkymmenen neljän iskun variaatioina. Itse olen tulkinut kuitenkin niin, että kahdeksan ja kahdentoista iskun versiot ovat Keithille kaikista käytetyimmät. Käyn videolla lisäksi läpi muunnelmia lickistä, orkestraatiota, lisääksentointia ja fraasien rakentamista soolon sisällä.

6 POHDINTAA JA ANALYYSIÄ OLEMASSA OLEVISTA CARLOCK-LICKIÄ KÄSITTELEVISTÄ VIDEOISTA

Kyseisestä paradiddle-diddle-lickistä on tehty muutamakin video englanniksi Youtube-videopalveluun. Tässä luvussa analysoin niiden vahvuuksia ja kehityskohteita ja ammennan täten niistä ideoita omaan videooni.

6.1 Drum Central: "The Keith Carlock Lick – Drum Lesson"

Dave Majorin tähdittämä video (Drum Central, Youtube 2016) on kestoaltaan lyhyt ja ytimekäs (3:33min). Valaistus tekee jo valmiiksi hyvin vaalean henkilön kasvoista todella kalpeat. Ääni on selkeä ja metronomi kuuluu hyvin taustalla. Alussa hän demonstroi ensin kolme tahtia komppia, sitten neljäsosan mittaisen version lickistä neljä kertaa eli yhden tahdin mitan, yhteensä neljä tahtia. Ajatus on selkeä ja tuo hyvin asian esille. Tämän jälkeen Dave toivottaa katsojan tervetulleeksi ja käy nopeasti asiaan. Hän luettelee lickin käsijärjestyksen hitaasti aloittaen käsien paradiddlestä, eli O V O O V V B B. Tämä on mielestäni harhaanjohdavaa, sillä Keith aloittaa lickin poikkeuksetta kahdella bassorummun iskulla. Se on hyvin olennainen piirre lickissä. Hän kuitenkin korjaa tämän nopeasti, joten se ei ole suuri ongelma.

Tämän jälkeen hän demonstroi lickiä jälleen neljän tahdin pätkissä kompaten välissä pari tahtia *ad lib*. Hän demonstroi myös lickin kahden single-lyönnin orkestrointia tomeille ja virvelille. Majorin soittodemoista jää sellainen olo, ettei hän ole itse opetellut lickiä vielä kunnolla. Soitto kuulostaa vähän huolimattomalta ja on metronomista häiritsevästi jäljessä. Video jää mielestäni sisällöltään puutteelliseksi, sillä Carlockin lickiin kuuluu sen lukuiset variaatiot ja ainakin kaksi eri kestoja: kahdeksan ja kahdentoista 1/32-osaiskun mitat. Videolla tuli ilmi vain

yksi, kahdeksan iskun perusvariaatio. Tämä saattaa olla toki valinta, jossa on haluttu pitää videon mitta tiiviinä.

6.2 Burcham: "Keith Carlock Paradiddle diddles | STUDY THE GREATS"

Austin Burchamin video (Burcham, Youtube 2016) on Majorin videota tuplasti pidempi (7:05min) sekä huomattavasti syväluotaavampi. Hän ottaa käsittelyyn Keithin soolosta kokonaisen kahden tahdin katkelman jossa tulee esiin monipuolisesti eri variaatioita lickistä. Kuvan ja äänen laatu on tasokas ja valaistus on hyvä. Puhe on selkeää ja hyvin ymmärrettävää.

Burcham ei aloita soittamalla itse (kuten Major) vaan näyttää katsojille Keithin soolovideon kerran. Pidän tästä esitystavasta enemmän: kuulijan ei tarvitse itse etsiä, missä Keithin licki esiintyy ja miltä hän kuulostaa sitä käyttäessään. Tämän jälkeen hän toivottaa katsojan tervetulleeksi ja pohjustaa aihetta. Soolovideo katsellaan vielä pari kertaa uudestaan, jonka jälkeen Burcham tuo esiin tekemänsä kahden tahdin transkription videosta.

Setin äärellä kameroita on yhteensä neljä, jotka on selkeästi aseteltu. Hän soittaa ensin hitaasti kahdeksan iskun variaation (aloittaen Majorin tavoin mielestäni harhaanjohtavasti käsistä), sitten kahdentoista iskun lickin. Tämän jälkeen hän soittaa koko transkription eri tempoissa. Mielestäni tässäkin videossa soitto on hiomatonta, jää metronomista jälkeen ja aiheuttaa levottomuuden tunteen kuulijassa. Ulkoasu on kuitenkin hyvin selkeä ja toteutus on teknisesti erinomainen.

7 VIDEON TEKNINEN TOTEUTUSPROSESSI

7.1 Pohjatyö

Olen videoinut soittoani aiemminkin, joten rumpujen äänittäminen ja kameralle esiintyminen oli sinällään ennestään tuttua. Uutena haasteena tuli kameralle puhuminen ja puheen suunnittelu, puheen äänittäminen ja puheäänien editointi.

7.2 Videon tekninen toteutus

Videotani varten etsin Keith Carlockin soolokatkelmia Youtubesta, joista koostin lyhyen intron videolleni. Videoissa näkyy Keithin käyttämä paradiddle-diddle-sovellus monessa eri tempossa ja kontekstissa. Latasin videot koneelleni käyttäen Keepvid.com-palvelua. Käytin Sony Vegas 14.0-videonmuokkausohjelmaa, jolla leikkelin sooloista otolliset kohdat peräkkäin. Käytin samaista ohjelmaa myös lopullisen videon editointiin.

Etsin Metropolia AMK:n Arabian toimipisteen tiloista luokkaa, jossa olisi hyvä valaistus videon tekemiseen. Päädyin valitsemaan Pikkusali-tilan, sillä siellä oli selkeän näköinen tausta rumpujen takana. Jälkikäteen ajateltuna lattian väri oli hieman luotaantyöntävä, mutta menettelee. Lainasin koululta lisävalaistusta parantaakseni videon laatua. Tein käsikirjoituksen ja suunnitelman videon kestosta ja etenemisestä Microsoft Word 2010-ohjelmaan.

Viritin rumpusetin tyyliin sopivaksi (soiva rock-vire) ja mikitin rumpusetin neljällä mikillä. Käytetyt mikrofonit olivat kaksi overhead-mikrofonia (rode nt5),

virvelimikrofoni (Shure sm58) ja bassorumpumikrofoni (Shure b52). Puheen äänitykseen käytin myös Shure sm58-mikrofonia. Äänitykseen käytin koulun mikseriä ja omistamaani zoom 2h-äänityslaitetta.

Videointiin käytin SJcam 20m-laitetta, jossa on kalansilmälinssi sekä oman puhelimeni (Samsung Galaxy s3) kameraa toisen kuvakulman saamiseksi. Video- ja äänimateriaalia tuli n. kuuden tunnin verran, josta piti seuloa sopivat paikat. Koska laitteet olivat hyvin erilaisia, niiden väreistä tuli hieman eri sävyisiä. Yritin korjata tätä värienkäsittelyllä jotta lopputulos olisi hieman yhtenäisempi.

Ääniraita tuli kokonaisena tiedostona, josta piti poimia erikseen tärkeät kohdat jotka tulisi lopulliseen videoon. Käytin äänen muokkaamiseen Adobe Audition 6-ohjelmaa. Käytin kompressoria, lisäsin kaikua, tein muutamia eq-muutoksia ja käytin myös jonkin verran limiteriä. Laadin harjoitusten yhteyteen kuultavaksi metronomi-raidan Ableton Live 9-ohjelmalla. Käytin tamburiini-soundia josta tuli mukavan pehmeä. Nyt kun ääni oli valmis, piti löytää lukuisista videopätkistä hyvät kohdat joita käyttää lopullisessa videossa. Sanoin kuvausvaiheessa aina alkuun, mitä olin tekemässä ja monettako ottoa, jotta pysyin itse kärryillä materiaaliiviidakosta.

Laadin nuottiesimerkit Sibelius-ohjelmalla. Halusin saada ne kulkemaan videon alalaidassa soittoni mukana. Käytin ns. screen recording-ohjelmaa, jotta sain tallennettua videolle Sibeliuksen play-ominaisuuden, jossa vihreä pystyviiva liikkuu nuottien yli tietyssä tempossa. Tämä osoittautui kuitenkin lopulta liian työlääksi joten päädyin liimaamaan nuotit videon päälle. Latasin videon henkilökohtaiselle Youtube-kanavalleni ja tarkoituksena on mainostaa sitä sosiaalisissa medioissa.

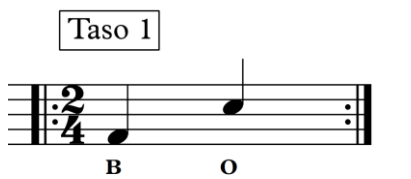
8 RATKAISUT VIDEOSSANI OPETTAJUUDEN NÄKÖKULMASTA

Opinnäytetyössä käsittelemäni lick on teknisesti haastava toteuttaa hyvän kuuloisesti. Se vaatii bassorummun pedaalin tuplaiskujen hallintaa, käsien tuplaiskujen hallintaa ja yleisen time-käsityksen vahvuutta. Lick on siis vaikeustasoltaan korkea ja nopeutensa vuoksi hankala kuulla ymmärrettävästi. Yritinkin löytää videon avulla keinoja, joilla lickin voisi jokainen käsittää ja sitä voisi harjoitella ilman, että olisi vielä kovin pitkälle soitossaan edennyt. Videon alkuun liitin katkelmia Keithin rumpusooloista, joissa näkyy ja kuuluu tämä kyseinen lick. Näin katsojan mielenkiinto herää, kun ei tarvitse itse etsiä, mistä onkaan kyse.

Käytin nuottikuvassa aluksi 1/32-osa-aika-arvojen sijaan 1/16-osanuotteja, sillä ne ovat tutumpia katsella ja ymmärtää. Lick on siis yksinkertaisimmillaan kahdeksan iskun mittainen (nuottiesimerkki 4). Huomasin, että lick voidaan hajottaa kahteen pääiskuun, jotka osuvat neljäsosille: lickin ensimmäinen ja viides isku muodostavat ikään kuin "humppakompin", jossa vuorottelevat bassorumpu ja virveli-isku (nuottiesimerkki 5).

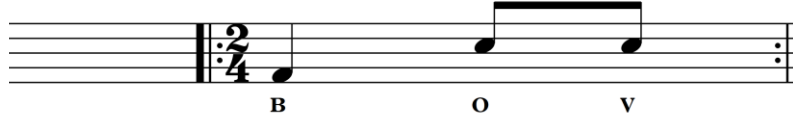
NUOTTIESIMERKKI 4. Carlock-Diddle kuudestoistaosina (ilman aksentteja). Nuotinnos Ilkka Oksanen

NUOTTIESIMERKKI 5. "Humppakomppi" (taso 1). Nuotinos Ilkka Oksanen

Tästä syntyi idea, jossa lickiä voidaan harjoitella niin, että lisätään vain yksi isku lisää kerrallaan ja lopulta päädytään lickin täyteen muotoon (nuottiesimerkki 6). Harjoittelussa edetään siis ikään kuin tasolta toiselle, ja jokaista tasoa voi harjoitella niin pitkään kunnes se sujuu tarpeeksi hyvin. Käsijärjestys on säilytettävä nuotinnoksen mukaisena harjoituksissa. Harjoittelun alussa ei ole välttämätöntä huolehtia aksenteista, vaan ne voidaan lisätä myöhemmin.

Taso 2

B O V

Taso 3

B O O V

Taso 4

B O V O V

Taso 5

B O V O O V

Taso 6

B O V O O V V

Taso 7 (täysi lick)

B B O V O O V V

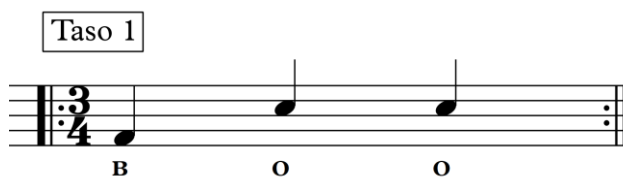
NUOTTIESIMERKKI 6: "Humppaharjoitus", tasot 2-7 (ilman aksentteja). Nuotinos Ilkka Oksanen

Lickin toinen päävariaatio on kahdentoista iskun mittainen. Sen ensimmäiset kahdeksan iskua on täsmälleen samanlainen kuin kahdeksan iskun variaatiossa, mutta loppuun on lisätty neljä tuplaiskua (nuottiesimerkki 7).

NUOTTIESIMERKKI 7: kahdentoista 1/16-osan mittainen variaatio ilman aksentteja. Nuotinos Ilkka Oksanen

Tässä toimii sama periaate kuin humppaharjoituksessa, eli harjoitus voidaan aloittaa neljäsosille osuvista iskuista. Tässä neljäsosille osuvat iskut muodostavatkin ns. valssikompin (nuottiesimerkki 8).

NUOTTIESIMERKKI 8: "valssikomppi" (taso1). Nuotinos Ilkka Oksanen

Edelleen lick voidaan rakentaa isku kerrallaan kohti täyttä mittaansa (nuottiesimerkit 9 ja 10).

Taso 2

B O V O

Taso 3

B O V O V

Taso 4

B O O V O V

Taso 5

B O V O V O V

Taso 6

B O V O O V O V

NUOTTIESIMERKKI 9: Valssiharjoitus, tasot 2-6 (ilman aksentteja). Nuotinnos Ilkka Oksanen

Taso 7

B O V O O V V O V

Taso 8

B O V O O V V O O V

Taso 9

B O V O O V V O O V V

Taso 10 (täysi lick)

B B O V O O V V O O V V

NUOTTIESIMERKKI 10: Valssiharjoitus, tasot 7-10 (ilman aksentteja). Nuotinnos Ilkka Oksanen

Käytin videollani termejä "humppa" ja "valssi" juuri siksi, että kaikki rumpalit ymmärtävät mitä ne tarkoittavat. Mielestäni ne ovat myös musiikillisina mielikuvina sopivan raflaavia ja toimivat kontrastina sille, kuinka monimutkaisia musiikillisia fraaseja lopulta lickin avulla rakennetaan. Tämä tasolta toiselle-metodi johti videon keston pitkittymiseen, mutta se ei mielestäni ole ongelma, sillä tein videoni lisätietoihin ns. "timestampit", eli sisällysluettelon jonka avulla pystyy navigoimaan videon sisältöjen välillä vaivattomasti. Lickin valmiiksi osaavat voivat esimerkiksi siirtyä suoraan videon loppuun jossa soitan itse rumpusoolon.

Kun sain lickin perusperiaatteen selitettyä, siirryin pian syventämään lickin käytötapoja, orkestraatiota ja aksentointeja. Tässä vaiheessa jätin nuotinnokset pois, sillä pidemmälle ehtineet soittajat ymmärtävät varmasti puheesta mistä on kyse.

Etenin myös nyt aiheesta seuraavaan paljon nopeammin. Videon lopun improvisoidussa rumpusoolossa oli tavoitteena matkia Keithin soolonsoiton tyyliä yleisesti ja tuoda erityisesti videolla käsitelty lick esille. Soolo toimii myös toivotavasti katsojalle motivaattorina harjoitteluun.

9 YHTEENVETO JA POHDINTA

Työni tavoitteena oli tehdä laadukas rumpujensoiton opetusvideo suomen kielellä. Suurimmaksi haasteeksi osoittautuivat tilankäyttöön liittyvät aikarajoitteet. Minulla oli käytössäni huone, jossa oli valmiina rumpusetti ja mikseri kaikkiaan 18 tuntia kolmen päivän aikana. Tässä ajassa piti etsiä lisävalaistus, mikittää setti ja tehdä sound check sekä asetella kamerat paikoilleen. Aikaikkuna osoittautui todella pieneksi ja minulla olikin lopulta melkoinen kiire saada soitettua videoni viimeisen osion rumpusoolo, johon minulle jäi käytettäväksi vain puoli tuntia.

Ajanpuutteen vuoksi en voinut keskittyä oikein mihinkään videon luontiin liittyvään aspektiin perusteellisesti, vaan kaikki piti tehdä jonkinlaisen kompromisin kautta mahdollisimman tehokkaasti. Varsinaisen sisällön tuottamiseen oli tarkoitus käyttää eniten aikaa. Esimerkiksi rumpujen äänittämiseen käytin Zoom2h-nauhuria, jonka line-in-sisääntuloon kytkin mikserin aux master-ulos-
tulosta kaapelin. Tämä tarkoitti, että käytössäni oli editointivaiheessa vain yksi stereo-raita, joka sisälsi kaiken äänidatan. Moniraitaäänitykseen verrattuna esimerkiksi rumpusetin keskinäisiä tasoja ei voinut enää jälkeinpäin säätää. Tämä oli minulla kuitenkin tiedossa, joten pyrin asettamaan tasot valmiiksi jo äänitetäessä. Äänenlaadulliseen lopputulokseen olen kuitenkin melko tyytyväinen.

Kuten aiemmin totesin, olen äänittänyt ja kuvannut soittoani aiemminkin, joten se oli minulle tuttua. Tässä tapauksessa suurin haaste oli ajankäytön lisäksi kameralle puhuminen, mikä oli minulle täysin uutta. En ole lopputulokseen kovin tyytyväinen, sillä varsinainen puhujana esiintyminen jää hieman vaisuksi ja jännittyneen oloiseksi. Ääneni on paikoin vähän nariseva: siinä olisi pitänyt käyttää enemmän voimaa ja siten kuulostaa hieman innostuneemmalta. Tosin puhuminen tunteja yhtäjaksoisesti teki kurkustani todella käheän, mikä on voinut vaikuttaa puheen selkeyteen. Ryhtini on hieman kallellaan, mitä en kuvausvaiheessa ollenkaan huomannut. Tämä tekee hieman oudon vaikutelman puhujasta.

Esitin valaistuksesta kritiikkiä Majorin videolle, jossa hänen kasvoistaan tuli liiallisen valon vuoksi hyvin kalpeat. Omalla videollani kävi juuri sama vika: kasvoilleni vyöryi valtavasti valoa, mutta vyötäröstä alaspäin ei erota jalkoja lainkaan. Tämä teki videon editoinnista haastavaa, sillä valoa olisi pitänyt vähentää kasvoilta mutta lisätä rumpusetille. Tämä ei tietenkään ole jälkikäteen mahdollista. Valojen suunnittelu itsenäisesti on siis todella haastavaa. Ensi kerralla pyrin valaisemaan myös rumpusetin tarpeeksi hyvin. Myös käyttämäni kamerat olivat tekniikaltaan vanhoja tai huonolaatuisia verraten tämän päivän vlog-kulttuurin standardeihin. Laadukas kamera pystyy sopeutumaan erikoisiin valaistustilanteisiin paremmin. Laadukkaan videon tekoa helpottaa valtavasti erillisen videokuvaajan käyttäminen, joka laatisi myös valaistuksesta laadukkaan.

Sisällöllisesti olen videooni tyytyväinen. Mielestäni humppaa ja valssia -harjoittelukonsepti oli hyvä ja tuo Carlockin lickiä toivon mukaan lähemmäs katsojaa. Tavoitteenani oli suoriutua soittoesimerkeistä paremmin kuin kritisoimani videoiden tekijät (Major ja Burcham) ja tässä mielestäni onnistuinkin. Esimerkit osuivat metronomin kanssa paremmin yhteen ja paikoin myös svengasivat.

Kaiken kaikkiaan videontekoprosessi oli erittäin opettavainen ja hyödyllinen. En ollut aiemmin ajatellut pystyväni puhumaan kameralle, ja otinkin sen haasteena ihan pystymetsästä. Olen tätä kirjoittaessani vielä epävarma, olenko videoon riittävän tyytyväinen sen julkaisemiseksi muualla kuin tämän opinnäytetyön puitteissa. Tähän tarvitsenkin ystävien ja opettajien palautetta, sillä on toki todennäköistä, että teen opetus- ja soittovideoita myös jatkossa ja haluan kehittyä niiden tekemisessä.

LÄHTEET

Kirjalliset lähteet

Drumchannel N.d.: Keith Carlock, Basic Background Info
http://www.drumchannel.com/articles/keith_carlock_bio (luettu 2017)

Drummerworld N.d.: Keith Carlock
http://www.drummerworld.com/drummers/Keith_Carlock.html (luettu 2017)

Heidi Vesa, Erja Vihervaara, Opetushallitus 2017: AIKUISILLE SUUNNATUN PERUSOPETUKSEN JA PERUSOPETUKSEEN VALMISTAVAN OPETUKSEN NYKYTILA. Selvitys lukuvuodesta 2016-2017.
http://www.oph.fi/download/183002_aikuisille_suunnatun_perusopetuksen_ja_perusopetukseen_valmistavan_opetuksen.pdf (luettu 2017)

Rockway Oy 2007: Rockway, musiikinopetusportaali verkossa.
<https://www.rockway.fi/>

Skrikberg, R. 2001: Neljä peruslyöntiä. Tampere, Suomi: PAINO-ARRA OY.

Steve Fidyk 2010: History of the drum set.
http://www.nationaljazzworkshop.org/freematerials/fidyk/Steve_Fidyk_History_Drum_Set.pdf (luettu 2017)

The University of Queensland, Institute for Teaching and Learning Innovation N.d.
<http://www.uq.edu.au/teach/video-teach-learn/about.html> (luettu 2017)

Audiovisuaaliset lähteet

Austin Burcham, Youtube 2016: Keith Carlock Paradiddle Diddles | STUDY THE GREATS
<https://www.youtube.com/watch?v=7btsutyDius> (viitattu 2017)

Dave Major, Drum Central 2016: The Keith Carlock Lick – Drum Lesson
<https://www.youtube.com/watch?v=UFbxPPaGg8U> (viitattu 2017)

Drumtrainer, Youtube 2017: Keith Carlock - Drum Solo at

www.drumtrainer.online.

<https://www.youtube.com/watch?v=WOee5L3V0AE>

Modern Drummer, Youtube 2014: Keith Carlock: DRUM SOLO Modern Drummer Festival 2005.

<https://www.youtube.com/watch?v=7Zb7AioUvdI>

Onlinelessons, Youtube 2017: Applying Rudiments to the Drumset with Keith Carlock (OnlineLessons) (videohaastattelu).

https://www.youtube.com/watch?v=nP0MRV_6s-8 (viitattu 2017)

Vic Firth, Youtube 2012: Performance Spotlight: Keith Carlock.

<https://www.youtube.com/watch?v=ei8psDCGPDU>

Liite 1: Käytetyt käsitteet

Lick-termi tulee englannin kielestä ja on musiikissa käytetty slangisana. Se tarkoittaa lyhyttä musiikillista aihetta, melodiaa, jota voidaan käyttää erilaisissa konteksteissa, ja muunnella kulloiseenkin musiikkiin sopivaksi.

Rudimentit ovat yksinkertaisia rytmikuvioita, joihin sisältyy motorinen vaikeus (Skrikberg, 2001, 7). Ne tarkoittavat tietynlaisia käsijärjestyksiä, joiden mukaan rumpua soitetaan. Esimerkiksi double stroke roll on nimensä mukaisesti tuplaiskuja käyttävä rudimentti, jossa samalla kädellä tulee peräkkäin kaksi iskua ennen kuin on seuraavan käden vuoro (oikea, oikea, vasen, vasen).

Paradiddle-diddle on rudimentti, jossa tulee ensin kaksi yksittäistä lyöntiä (oikea, vasen) jonka perään heti kaksi tuplaiskuja (oikea, oikea, vasen, vasen). Se tarkoittaa yhteensä kuutta iskua, ja käsijärjestyksenä se on oikea, vasen, oikea, oikea, vasen, vasen, jonka jälkeen rudimentti alkaa alusta. Tätä käytetään monesti sekstoleina kolmimuunteisessa kontekstissa, mutta tässä yhteydessä se kuullaan osana lickiä suorina 32-osina.

Liite 2: URL-osoite opetusvideoon

<http://bit.ly/2j4st7i>

Video on joiltain osin vielä hieman keskeneräinen: esimerkiksi puhe-synkkaus on paikoin huonoa. Youtube-palvelu tekee videolle oman pakkausprosessinsa joka siirtää äänen ja kuvan eri tahtiin kuin alkuperäisessä tiedostossa. Tämän korjaaminen on todella hidasta eikä ehtinyt deadlineen valmiiksi. Toivon mukaan tämä ei häiritse liikaa tässä vaiheessa. Aiemmin mainitsemani timestamp-osio on myöskin vasta tulossa, sekä myös custom-mallinen "thumbnail".